

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPI

LATINSKI JEZIK

OSNOVNA RAZINA

DRŽAVNA MATURA
šk. god. 2022./2023.

LATB.50.HR.R.K1.24

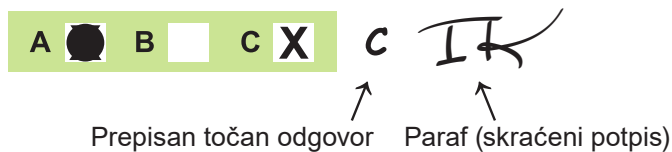

53488

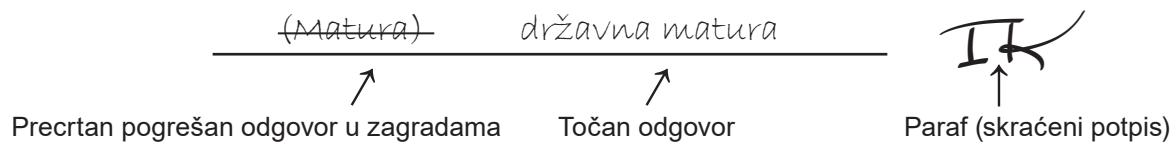
Način označavanja odgovora na listu za odgovore:

Način ispravljanja pogrešaka na listu za odgovore:

Način ispravljanja pogrešaka u ispitnoj knjižici:

OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte sve upute i slijedite ih.

Ne okrećite stranicu i ne rješavajte zadatke dok to ne odobri voditelj ispitne prostorije.

Nalijepite identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale koje ste dobili u sigurnosnoj vrećici.

Ispit traje **100** minuta.

Ispred svake skupine zadataka uputa je za rješavanje. Pozorno je pročitajte.

Pišite čitko. Nečitki odgovori bodovat će se s nula (0) bodova.

Na 2. stranici ove ispitne knjižice prikazan je način označavanja odgovora i načini ispravljanja pogrešaka. Pri ispravljanju pogrešaka potrebno je staviti paraf (isključivo skraćeni potpis, a ne puno ime i prezime).

Upotrebljavajte isključivo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom.

Kada riješite zadatke, provjerite odgovore.

Želimo Vam mnogo uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 24 stranice, od toga 2 prazne.

Prva ispitna cjelina – nevezani zadatci

I. Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadacima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.
Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.
Točan odgovor donosi jedan bod.

1. Te ut ulla res frangat?

Koju funkciju u rečenici ima podcrtana riječ?

- A. apozicije
- B. direktnoga objekta
- C. priložne oznake
- D. subjekta

(1 bod)

2. Ea res est Helvetiis per indicium enuntiata.

Koji je prijevod podcrtane riječi u rečenici?

- A. Helvećani
- B. Helvećana
- C. Helvećanima
- D. Helvećane

(1 bod)

3. Princeps senatus fui usque ad eum diem, quo scripseram haec, per annos quadraginta.

Na koju se riječ u rečenici odnosi podcrtana zamjenica?

- A. princeps
- B. senatus
- C. diem
- D. annos

(1 bod)

4. Nunc tu fortis eris.

Koji je prijevod podcrtanoga dijela rečenice?

- A. hrabar si
- B. bit ćeš hrabar
- C. sretan si
- D. bit ćeš sretan

(1 bod)

5. Micipsa paucis post diebus moritur.

Koji je prijevod podcrtanoga dijela rečenice?

- A. nekoliko dana poslije
- B. nekoliko dana prije
- C. poslije mnogo dana
- D. prije mnogo dana

(1 bod)

6. Ante lucem ibat ad Vespasianum imperatorem.

Što podrazumijeva podcrtani izraz?

- A. mjesto radnje
- B. sredstvo radnje
- C. uzrok radnje
- D. vrijeme radnje

(1 bod)

7. Vetus est haec opinio.

Kakvo je prema zadanoj rečenici mišljenje?

- A. neutemeljeno
- B. novo
- C. potvrđeno
- D. staro

(1 bod)

8. In hac insula extrema est fons aquae dulcis, cui nomen Arethusa est.

Koja od navedenih tvrdnja proizlazi iz zadane rečenice?

- A. Otok je okružen slatkom vodom.
- B. Na otoku je mnogo izvora.
- C. Izvor se naziva Aretuza.
- D. Aretuza se napila vode.

(1 bod)

9. Hostis adest dextra laevaue a parte.

Koju funkciju u rečenici ima podcrtana riječ?

- A. apozicije
- B. atributa
- C. direktnoga objekta
- D. priložne oznake

(1 bod)

10. Hostes impeditos nostri in flumine aggressi magnum eorum numerum occiderunt.

Na koju se riječ u rečenici odnosi podcrtana riječ?

- A. hostes
- B. impeditos
- C. nostri
- D. flumine

(1 bod)

11. Koja je od navedenih riječi antonim riječi *mors*?

- A. fides
- B. ira
- C. spes
- D. vita

(1 bod)

12. Koje je značenje riječi *deponere*?

- A. izložiti
- B. naložiti
- C. odložiti
- D. predložiti

(1 bod)

13. Koja od navedenih riječi potječe iz latinskoga jezika?

- A. ciklus
- B. daktil
- C. recept
- D. sfera

(1 bod)

14. Koja od navedenih riječi znači *suprug*?

- A. iuvenis
- B. maritus
- C. nepos
- D. parens

(1 bod)

15. Koji je ostatak rječničkoga oblika riječi *lapsus*?

- A. -i, m.
- B. -oris, n.
- C. -us, m.
- D. -us, f.

(1 bod)

16. Kako su Romul i Rem odlučili tko će osnovati grad?

- A. po iznutricama životinja
- B. pravom starijega
- C. bacanjem kocke
- D. po letu ptica

(1 bod)

17. Koliko je trajao mandat rimskoga senatora?

- A. jednu godinu
- B. dvije godine
- C. pet godina
- D. doživotno

(1 bod)

18. Koja od navedenih kratica znači *vlastoručno*?

- A. a. m.
- B. l. s.
- C. m. p.
- D. p. m.

(1 bod)

19. Koja od navedenih pokrajina **nije bila** italska?

- A. Apulija
- B. Etrurija
- C. Ilirik
- D. Lacij

(1 bod)

20. Tko su bili liktori?

- A. noćna straža
- B. tjelesna straža
- C. komunalna služba
- D. opskrbna služba

(1 bod)

Druga ispitna cjelina – zadatci vezani za prozni tekst

Skupina zadataka sadrži dvadeset zadataka vezanih za prilagođeni tekst.

Svaka rečenica u tekstu označena je brojem.

Uz svaki je zadatak iz razumijevanja teksta u zagradama naveden broj rečenice na koju se taj zadatak odnosi.

Aurelius Victor, *De viris illustribus*, C. 5.

(1) Ancus Marcius, Numae Pompilii ex filia nepos, aequitate et religione avo similis, Latinos bello domuit. (2) Murcium et Ianiculum montes urbi addidit, nova moenia oppido circumdedit. (3) Silvas ad usum navium publicavit. (4) Salinarum vectigal instituit. (5) Carcerem primus aedificavit. (6) Ostiam coloniam maritimis commeatibus opportunam in ostio Tiberis deduxit. (7) Ius fetiale, quo legati ad res repetendas uterentur, ab Aequiculis transtulit, quod primus Rhesus excogitavisse dicitur. (8) His rebus confectis intra paucos dies immatura morte praereptus non potuit praestare qualem promiserat regem.

Komentar:

- (1) nepos, -otis, m. – unuk; aequitas, -atis, f. – pravednost;
avus, -i, m. – djed; domo, 1. -ui, -itum – pokoriti
- (2) Murcius = Aventinus
- (3) publico, 1. – dati, prepustiti
- (4) salinae, -arum, f. – solana; vectigal, -alis, n. – porez
- (5) carcer, -eris, m. – zatvor
- (6) commeatus, -us, m. – promet; ostium, -ii, n. – ušće; deduco, 3. -dixi, -ductum = naseliti
- (7) ius, iuris, n. – pravo; fetialis, -e – fecijalski (odnosi se na zbor svećenika);
ad res repetendas = za traženje naknade; Aequeculi, -orum, m. – Ekvi;
Rhesus, -i, m. – Rez, trački kralj; excogito, 1. – smisliti
- (8) conficio, 3. -feci, -fectum – završiti; pauci, -ae, -a – malo njih, nekoliko;
praeripio, 3. -ripui, -reptum – oteti, ugrabiti; praesto, 1. -stiti, - – pokazati

I. Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadacima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.
Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.
Točan odgovor donosi jedan bod.

21. Ancus Marcius, Numae Pompilii ex filia nepos, aequitate et religione avo similis, Latinos bello domuit.

Što je prema zadanoj rečenici Numa Pompilije Anku Marciju? (v. 1)

- A. djed
- B. sin
- C. unuk
- D. zet

(1 bod)

22. Ancus Marcius, Numae Pompilii ex filia nepos, aequitate et religione avo similis, Latinos bello domuit.

Koju funkciju u rečenici imaju podcrtane riječi? (v. 1)

- A. subjekta
- B. apozicije
- C. imenskoga atributa
- D. indirektnoga objekta

(1 bod)

23. Ancus Marcius, Numae Pompilii ex filia nepos, aequitate et religione avo similis, Latinos bello domuit.

Na koju se od navedenih riječi odnosi podcrtana riječ? (v. 1)

- A. Ancus Marcius
- B. Numae Pompilii
- C. filia
- D. avo

(1 bod)

24. **Ancus Marcius, Numae Pompili ex filia nepos, aequitate et religione avo similis, Latinos bello domuit.**

Koja od navedenih riječi **nema** funkciju priložne oznake? (v. 1)

- A. aequitate
- B. religione
- C. avo
- D. bello

(1 bod)

25. **Ancus Marcius, Numae Pompili ex filia nepos, aequitate et religione avo similis, Latinos bello domuit.**

Koja od navedenih tvrdnja proizlazi iz zadane rečenice? (v. 1)

- A. Anko Marcije imao je kćer.
- B. Anko Marcije doživio je poraz.
- C. Anko Marcije bio je pravedan i pobožan.
- D. Anko Marcije bio je siromašan i skroman.

(1 bod)

26. **Murcium et Ianiculum montes urbi addidit, nova moenia oppido circumdedit.**

Koju funkciju u rečenici ima podcrtana riječ? (v. 2)

- A. subjekta
- B. priložne oznake
- C. direktnoga objekta
- D. indirektnoga objekta

(1 bod)

27. Murcium et Ianiculum montes urbi addidit, nova moenia oppido circumdedit.

Koji je prijevod podcrtanoga dijela rečenice? (v. 2)

- A. Sagradit će novi grad i zidine.
- B. Gradi se novi grad sa zidinama.
- C. Sagradio je nove zidine oko grada.
- D. Sagrađene su nove zidine oko grada.

(1 bod)

28. Silvas ad usum navium publicavit.

Što je prema zadanoj rečenici Anko Marcije učinio? (v. 3)

- A. Javno je zaplijenio sve sagrađene brodove.
- B. Nije se koristio javnim radovima u gradnji brodova.
- C. Dozvolio je da se šume koriste za gradnju brodova.
- D. Nije poticao sječu šuma radi gradnje novih brodova.

(1 bod)

29. Salinarum vectigal instituit.

Koji je prijevod zadane rečenice? (v. 4)

- A. Ukinuo je porez na solane.
- B. Uveo je porez na solane.
- C. Ukinut je porez na solane.
- D. Uveden je porez na solane.

(1 bod)

30. Carcerem primus aedificavit.

Koji je prijevod zadane rečenice? (v. 5)

- A. Prvi gradi zatvor.
- B. Gradi jedan zatvor.
- C. Prvi je sagradio zatvor.
- D. Sagradio je jedan zatvor.

(1 bod)

31. Ostiam coloniam maritimis com meatibus opportunam in ostio Tiberis deduxit.

Koja riječ u rečenici ima funkciju apozicije? (v. 6)

- A. Ostiam
- B. coloniam
- C. opportunam
- D. ostio

(1 bod)

32. Ostiam coloniam maritimis com meatibus opportunam in ostio Tiberis deduxit.

Kakav je promet prema zadanoj rečenici? (v. 6)

- A. gust
- B. morski
- C. neznatan
- D. riječni

(1 bod)

33. Ostiam coloniam maritimis com meatibus opportunam in ostio Tiberis deduxit.

Koji je prijevod podcrtanoga dijela rečenice? (v. 6)

- A. na ušće
- B. na ušću
- C. pred ušće
- D. pred ušćem

(1 bod)

34. Ius fetiale, quo legati ad res repetendas uterentur, ab Ae quiculis transtulit, quod primus Rhesus excogitavisse dicitur.

Na koju se riječ u rečenici odnosi podcrtana zamjenica? (v. 7)

- A. ius
- B. legati
- C. res
- D. Rhesus

(1 bod)

35. Ius fetiale, quo legati ad res repetendas uterentur, ab Ae quiculis transtulit, quod primus Rhesus excogitavisse dicitur.

Koji je prijevod podcrtanoga dijela rečenice? (v. 7)

- A. do Ekva
- B. od Ekva
- C. bez Ekva
- D. s Ekvima

(1 bod)

36. Ius fetiale, quo legati ad res repetendas uterentur, ab Aequiculis transtulit, quod primus Rhesus excogitavisse dicitur.

Koji je prijevod podcrtanoga dijela rečenice? (v. 7)

- A. Kazuju da je Rez smislio.
- B. Kazali su da je Rez smislio.
- C. Kaže se da je Rez smislio.
- D. Kazivalo se da je Rez smislio.

(1 bod)

37. His rebus confectis intra paucos dies immatura morte praereptus non potuit praestare qualem promiserat regem.

Na koju se riječ u rečenici odnosi podcrтана riječ? (v. 8)

- A. rebus
- B. dies
- C. morte
- D. regem

(1 bod)

38. His rebus confectis intra paucos dies immatura morte praereptus non potuit praestare qualem promiserat regem.

Što se saznaje iz podcrtanoga dijela rečenice? (v. 8)

- A. uzrok smrti
- B. način smrti
- C. mjesto smrti
- D. vrijeme smrti

(1 bod)

39. His rebus confectis intra paucos dies immatura morte praereptus non potuit praestare qualem promiserat regem.

Kakva se smrt spominje u zadanoj rečenici? (v. 8)

- A. bolna
- B. okrutna
- C. prerana
- D. očekivana

(1 bod)

40. His rebus confectis intra paucos dies immatura morte praereptus non potuit praestare qualem promiserat regem.

Koji je prijevod podcrtanoga dijela rečenice? (v. 8)

- A. nije pokazao moći
- B. ne pokazuje moći
- C. ne može pokazati
- D. nije mogao pokazati

(1 bod)

II. Zadatci kratkoga odgovora

U sljedećim zadacima odgovorite kratkim odgovorom (riječju ili s nekoliko riječi).
Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.
Točan odgovor donosi jedan bod.

41. **Ancus Marcius, Numae Pompilii ex filia nepos, aequitate et religione avo similis, Latinos bello domuit.**

Kako glasi podcrtani pridjev u superlativu u istome rodu, broju i padežu?

(1 bod)

42. **Ancus Marcius, Numae Pompilii ex filia nepos, aequitate et religione avo similis, Latinos bello domuit.**

Na kojemu je slogu od kraja naglasak u podcrtanoj riječi?

(1 bod)

43. **Murcium et Ianiculum montes urbi addidit, nova moenia oppido circumdedit.**

Gramatički odredite podcrtanu riječ.

(1 bod)

44. Silvas ad usum navium publicavit.

Kako glasi podcrtani glagol u pasivu u istome licu, broju, načinu i vremenu?

(1 bod)

45. Salinarum vectigal instituit.

Gramatički odredite podcrtanu riječ.

(1 bod)

46. Carcerem primus aedificavit.

Što je po vrsti podcrtana riječ?

(1 bod)

47. Ostiam coloniam maritimis commeatibus opportunam in ostio Tiberis deduxit.

Kako glasi podcrtana riječ u istome padežu u singularu?

(1 bod)

48. Ius fetiale, quo legati ad res repetundas uterentur, ab Aequiculis transtulit, quod primus Rhesus excogitavisse dicitur.

Kako glasi podcrtana sintagma u istome padežu u pluralu?

(1 bod)

49. His rebus confectis intra paucos dies immatura morte praereptus non potuit praestare qualem promiserat regem.

Kako glasi podcrtana zamjenica u dativu singulara?

(1 bod)

50. His rebus confectis intra paucos dies immatura morte praereptus non potuit praestare qualem promiserat regem.

Koja se konstrukcija pojavljuje u zadanoj rečenici?

(1 bod)

51. Kako se zove rimski kralj kojega je naslijedio Numa Pompilije?

(1 bod)

52. Koji se rimski bog prikazivao s dvama licima?

(1 bod)

53. Koja je rijeka odvajala Janikul od ostalih rimskih brežuljaka?

(1 bod)

54. Koliko je kraljeva vladalo antičkim Rimom?

(1 bod)

55. Za vrijeme kojih su ratova Rimljani postali pomorska velesila?

(1 bod)

Prazna stranica

Prazna stranica